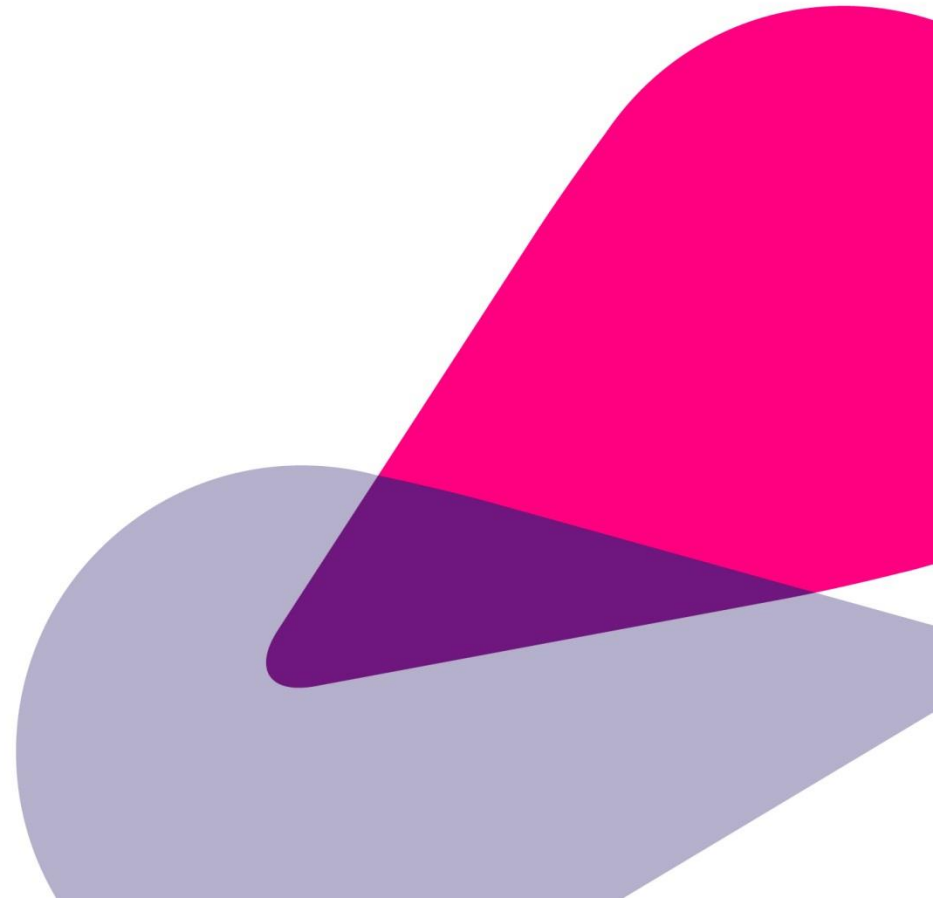

Stakeholdermeeting herstel methodebesluiten

ACM

5 november 2018

Agenda

- Welkom en proces update
- WACC
- EHD
- Frontier shift

Pauze

- Proces update e&v
- opex NOZ

Rondvraag en afsluiting

WACC

- Opdracht CBb
 - ACM dient bij de asset bèta uit te gaan van een vergelijkingsgroep waarin Fluxys niet is opgenomen
 - ACM dient bij de gearing uit te gaan van de netto schuld
- Uitgangspunten
 - Parameters: opdracht beperkt tot bèta en gearing
 - Ex-nunc bepaling
 - Peildatum: nieuwe peildatum is 30 september 2018
 - Voor WACC 2016 geldt de oude peildatum (31 dec 2015)

WACC

- Bèta
 - Verwijderen van Fluxys
 - Hanteren van herziene gearing bij asset en equity bèta
 - Update data voor equity bèta, gearing en belasting
- Gearing
 - Berekenen op basis van netto schuld
 - Verwijderen van Fluxys
 - Meest recente jaarverslagen: 2015, 2016, 2017

Extra Hoge Druk netten (EHD)

EHD – Uitspraak CBb

1. “Zolang betrouwbaar inzicht in de gecontracteerde (of te contracteren) volumes ontbreekt, zal ACM zich daarom moeten behelpen met een andere schatter voor de prestaties van de beheerders van de EHD-netten, waarbij aansluiting bij de geleverde volumes voor de hand ligt.”
2. “ACM [is] gehouden is om in dit geval zo goed mogelijk aan te sluiten bij de daadwerkelijke opbrengsten en kosten van het gastransport door Zebra, waaraan ACM niet voldoet door het volume van het door Dow verscheepte gas te betrekken in het volume van Zebra.”

EHD – Uitspraak CBb laat weinig ruimte

Correctiefactor

- Gebruik correctiefactor komt te vervallen
- Vaststelling SO van Enduris op basis van beschikbare, gecontracteerde volumes.
- Vaststelling SO van Enexis en Zebra op basis van afgenomen volumes, want deze vormen de beste schatter voor gecontracteerde volumes.

Volumes DOW

Volumes voor DOW worden niet meegenomen in de vaststelling van de SO.

EHD – Gevolgen voor volumes

<u>Vershil in volumes</u>	<u>Enduris</u>	<u>Enexis</u>	<u>Zebra</u>
<i>x-factor</i>	73.960	78.464	583.748
<i>herziening</i>	73.960	44.691	352.548
<i>verschil</i>	-	-33.773	-231.200

Oorzaken volumeverschillen:

- Verwijdering correctiefactor van $\approx 28\%$ op volumes Enexis en Zebra;
- Verwijdering volumes DOW;
- Correctie zomer-/wintertijd;
- Correctie naar aanleiding van uitbijter Moerdijk 1 (ambtshalve);
- Volumes Enduris opgeteld bij volumes Zebra (ambtshalve).

EHD – Gevolgen wijziging volumes voor inkomstenverdeling (onder voorbehoud)

Methode- en x-besluit	Enduris	Enexis	Zebra	Herziening	Enduris	Enexis	Zebra
<i>begininkomsten</i>	748.687	580.540	5.640.232	<i>begininkomsten</i>	1.067.504	646.241	5.076.204
<i>eff. kosten 2021</i>	712.242	552.280	5.365.671	<i>eff. kosten 2021</i>	1.012.480	612.931	4.814.554
<i>2017</i>	741.398	574.888	5.585.320	<i>2017</i>	1.056.499	639.579	5.023.874
<i>2018</i>	734.109	569.236	5.530.408	<i>2018</i>	1.045.494	632.917	4.971.544
<i>2019</i>	726.820	563.584	5.475.495	<i>2019</i>	1.034.489	626.255	4.919.214
<i>2020</i>	719.531	557.932	5.420.583	<i>2020</i>	1.023.484	619.593	4.866.884
<i>2021</i>	712.242	552.280	5.365.671	<i>2021</i>	1.012.480	612.931	4.814.554
Totaal	3.634.101	2.817.921	27.377.477	Totaal	5.172.446	3.131.276	24.596.070

Vershil in inkomsten	Enduris	Enexis	Zebra
<i>begininkomsten</i>	318.816	65.701	-564.028
<i>eff. kosten 2021</i>	300.238	60.651	-551.117
<i>2017</i>	315.100	64.691	-561.446
<i>2018</i>	311.385	63.681	-558.864
<i>2019</i>	307.669	62.671	-556.281
<i>2020</i>	303.953	61.661	-553.699
<i>2021</i>	300.238	60.651	-551.117
Totaal	1.538.345	313.355	-2.781.407

EHD – Herstelbesluit

- Door wijziging in volumes
 - stijgen de inkomsten van Enduris en Enexis, en
 - dalen de inkomsten van Zebraten opzichte van het primaire besluit.
- Is er met dit laatste sprake van *reformatio in peius*?
Neen, want:
 - Tegengestelde belangen van partijen;
 - Duidelijke opdracht aan de ACM in vonnis CBb.

Frontier shift

1. Inleiding frontier shift

- **Reguleringsparameter**

- verwachte productiviteitsontwikkeling bij de landelijke netbeheerders gedurende de reguleringsperiode 2017-2021.

- **Berekeningswijze**

- gerealiseerde productiviteitsverbetering in geselecteerde Nederlandse sectoren
 - Empirisch onderzoek – ongewogen gemiddelde
- gerealiseerde productiviteitsverbetering bij buitenlandse TSO's
 - Beschikbare en bruikbare studies - gemiddelde
- Nederlandse sectoren $\frac{3}{4}$ - $\frac{1}{4}$ buitenlandse TSO's

2. Nederlandse sectoren

Sectoren	TFP groei - totale factorproductiviteit (delta inflatie)	-/- OPI groei - outputprijzen index
Telecommunications	2,2% (2,2%)	4,5%
IT	0,3% (0,1%)	0,4%
Professional services	-0,7% (0,2%)	-0,5%
Construction	-0,4% (-0,2%)	-0,6%
Financial and insurance	0,3% (0,3%)	0,6%
Transportation and storage	0,8% (-0,3%)	0,5%
Other manufacturing	0,6% (0,2%)	0,8%
Electricity, gas and water	0,1% (-1,5%)	-1,4%

Beroepen netbeheerders

- **GTS:** gehanteerde ‘weging’ Nederlandse sectoren ondeugdelijk
 - ACM zou moeten kiezen voor een gewogen gemiddelde van Nederlandse sectoren
 - Correcte weging is mogelijk: Deloitte, *Onderzoek wegingsmethodiek frontier shift*, 31 maart 2017
- **TenneT:** weging van sectoren in totale kosten van TenneT (ten onrechte) nagelaten
 - Verzoek om ACM op te dragen gewogen gemiddelde frontier shift vast te stellen
 - Op basis van kostenstructuur weging onderzocht: *Bijlage bij beroepschrift TenneT*, 7 maart 2017

Uitspraak CBb

- Frontier shift nagenoeg geheel toe te schrijven aan productiviteitsstijging in **telecomsector**
 - *zonder nadere onderbouwing niet aannemelijk dat deze sector voor energienetwerken van dusdanig belang is dat dit de hoge frontier shift rechtvaardigt.*
- Een zekere mate van **subjectiviteit** is onvermijdelijk bij de vaststelling van parameters.
 - *Het had in de rede gelegen om in plaats van om die reden van elke genuanceerde weging af te zien, een beredeneerde keuze te maken.*

3. Buitenlandse TSO's

Gas		
Jamasb, Pollitt, Triebs (2008)	USA gas transmission and pipeline industry	0,8%
Economic Insights (2011)	NZ gas transmission operator	0,5%

Elektriciteit		
Sumicsid (2009)	EU TSO operators	2,35%
Sumicsid (2010)	Norway regional TSO's	2,10%
Sumicsid (2010)	US transmission operators	2,41%
Frontier, Sumicsid, Consentec (2013)	EU TSO operators	-1,0%

Beroepen netbeheerders

- **GTS:** geen beroep tegen gebruik buitenlandse studies aangetekend
- **TenneT:** buitenlandse studies zijn niet representatief voor de Nederlandse situatie
 - Amerikaanse en Noorse bedrijven zijn enkel transmission owners, niet verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de transmissienetten (de systeemtaken)
 - Amerikaanse en Noorse bedrijven zijn overwegend verticaal geïntegreerd

Uitspraak CBb

- Buitenlandse onderzoeken geven **zodanig andere uitkomst** dan empirische studie naar de Nederlandse netwerkbedrijven
 - *zonder nadere toelichting op dit verschil, ACM er niet van had mogen uitgaan dat deze eenzelfde effect meten*
 - *uitkomst van de onderzoeken erop wijzen dat de onderzochte buitenlandse bedrijven voor een belangrijk deel andere activiteiten ontplooien.*

4. Herstel methodebesluiten

- **Niet** motiveren dat het belang van telecom wel degelijk 1/8e aandeel rechtvaardigt
- **Wel** berekening op basis van een gewogen gemiddelde van sectoren
 - onderzoek naar wegingsfactoren
 - kostenallocatie bij GTS en bij TenneT
- **Geen** aanvullend onderzoek buitenlandse studies naar vergelijkbaarheid met TenneT
 - opnieuw evalueren in licht van uitkomsten weging

Agenda

- **Pauze**

Inkoopkosten E&V TenneT

E&V - Waar gaat het over? (1)

- ACM neemt in het methodebesluit op of zij voornemens is bepaalde gegevens op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet na te calculeren.
- ACM hanteert drie cumulatieve criteria voor deze beslissing (ook wel het 'nacalculatiekader').
 - De kosten zijn slecht te schatten
 - Er is een grote kans op een substantieel financieel effect van een slechte schatting dat niet door een netbeheerder te beheersen is; en
 - De netbeheerder ontvangt niet op een andere wijze een vergoeding voor het risico.

E&V - Waar gaat het over? (2)

- ACM heeft in MB 2017-2021 aangegeven dat zij niet langer voornemens is om de inkoopkosten energie en vermogen van TenneT na te calculeren.
- Reden: onvoldoende aanleiding om te veronderstellen dat aan het tweede criterium is voldaan; aan het derde criterium is daarom niet meer getoetst
- TenneT heeft beroep aangetekend tegen deze beslissing.
- Het CBb heeft geconcludeerd dat de ACM onvoldoende heeft gemotiveerd dat aan het tweede criterium is voldaan.

E&V – Wat doet de ACM nu?

- ACM laat nu nader onderzoek doen ten behoeve van een nieuwe en beter onderbouwde toets aan het nacalculatiekader:
 - DNV GL onderzoekt de aard, omvang, bepalende factoren en verwachte toekomstige ontwikkelingen van de inkoopkosten energie en vermogen van TenneT; en
 - Brattle onderzoekt welke risicovergoeding de WACC geeft.
- Beide onderzoeken lopen en worden volgens planning begin december afgerond.
- In afwachting van de resultaten van de onderzoeken nu geen inhoudelijke bespreking van deze onderwerpen.

E&V - Wat is de planning?

- Eindrapport Brattle:
 - 30 november
 - Rapport wordt z.s.m. na toets vertrouwelijkheid verstuurd
- Eindrapport DNV GL:
 - 6 december
 - Rapport wordt z.s.m. na toets vertrouwelijkheid verstuurd
- Klankbordgroep:
 - 18 december
 - Slides worden 13 december verstuurd
- Schriftelijke input?
 - Uiterlijk 2 januari

Opex net op zee

Opex net op zee – CBb

- Oorspronkelijke methode net op zee:
 - Schatting opex net op zee o.b.v.:
 - werkelijke opex 2015 + cpi;
 - 1% van investeringsuitgave vanaf ingebruikname.
 - Geen nacalculatie.
- CBb oordeelt:
 - ACM past nacalculatiekader niet goed toe:
 - ‘Slecht te schatten’ → impliciet verwijst dit naar criterium 1;
 - ‘Kans op substantieel effect’ → aan criterium 2 voldaan;
 - ‘Tennet niet aantoonbaar gecompenseerd’ → impliciet verwijst dit naar criterium 3.
 - Argumentatie CBb vanuit correctief onderhoud:
Onvoorspelbaar karakter en hoge kosten van kabelreparaties en herbegravingen.

Opex net op zee – context

- Uit processtukken Tennet:
 - Duidelijk onderscheid maken tussen preventief en correctief onderhoud;
 - Schatting 1% enkel adequaat voor preventief onderhoud (best case scenario);
 - Schatting 1 % houdt geen rekening met correctief onderhoud.
- Uitgangspunten ACM:
 - Doelmatigheidsprikkel waar het kan;
 - Nacalculatie waar het moet (o.b.v. nacalculatiekader);
 - Uitvoerbaarheid nacalculatie.

Opex net op zee – voorstel aanpassing

	Oorspronkelijke methode	Aangepaste methode
Preventief onderhoud	1%, zonder nacalculatie	1%, zonder nacalculatie
Correctief onderhoud		€0, volledige nacalculatie

NB: onder voorbehoud i.v.m. samenhang nog lopende onderzoeken in het kader van nacalculatie van inkoopkosten energie en vermogen.

Vragen?

We verwelkomen verdere input: regulering.energie@acm.nl

Einde

Dank voor uw deelname

*Volgende bijeenkomst 18 december 2018: e&v
en frontier shift*